

hadden zoo eindeloos veel geduld en tact noodig: driftige kleine Janneman, die stotterde en er op sloeg als iets hem in den weg kwam, en Marietje, die bijna pathologisch bang was voor vreemde menschen; tot niets te bewegen, als een ander toekeek.... Hoe eindeloos lankmoedig kon Otto op de ochtenden van hari besar hun een spelletje uitleggen en nog eens en nog eens; terwijl Janneman telkens rood werd en trapte van woede, omdat hij het nog niet begrepen had, en Marietje met haar bleeke muizen-snuitje, een beetje suf, nauwelijks scheen te luisteren onder de verdiepte beschouwing van de zegelring aan zijn bewegende hand.... Moeilijke kinderen waren het, waarvan een vreemde nooit onmiddellijk zou zien, hoé lief ze waren. Hoe kon haar man dan zeggen, dat zij, die zoo dol op hen was, die ze zoo in hun onredelijke drift en hun onduidelijke verlangens begreep, ze nooit meer.... Domme baboe kon niet anders dan ze baden en in den tuin achter ze aanhurken! En ze had Marietje juist weer levertraan willen geven, en Janneman barstte uit zijn pyama's!

Als nu in Godsnaam Otto maar terugkwam en ze eindelijk alles tegen hem zou kunnen uitspreken, zooals ze al die jaren lang haar groote en kleine zorgen en nooden bij hem had uitgeklaagd: een strubbel met de kokkie, een hoofdpijntje, witte mieren in het karpert; een tegenvaller met het verven van de voorgalerij; het onverklaarbaar uitblijven van een brief uit Holland, angst voor Jannie, die zoo gevaarlijk driftig kon zijn; onrust over Marietje, die 's nachts weer zoo hoestte; — al die moeilijkheden van een gezin, waarmee ze hem, jonge bachelor, die niets van de vreugden van een eigen kring kende, zeker niet had mogen plagen, en waarnaar hij toch altijd weer meelevend en steunend luisterde.

Ze had er zich dikwijls over geschaamd, dat ze zoo weinig flink, zoo altijd tobbede en zwaar op de hand was.

„Als je mij zoo hoort, met al die bezwaarlijkheden, zul je wel een angst krijgen voor het huwelijk,” had ze eens lachend gezegd. En hij, met dien blik, die iets in haar diepste hart scheen aan te raken: „Je weet heel goed, dat het op iets anders vastzit, als ik nooit trouw....”

Hoe eindeloos lief was hij voor haar geweest in al die grauwe jaren van hopeloos eentonig leven op de kebon, waar niemand haar na stond, waar niemand haar zonder critiek aanvaardde, zooals familie, zooals jeugd-vrienden dat doen; waar niemand zelfs de moeite nam naar haar uitzicht-looze problemen te luisteren, behalve hij, die ze plagend weglachte, of er geduldig op doorging om uit te vorschen, of er ook een weg was, waarlangs hij haar van haar martelende melancholieën kon genezen.... De kinderen namen van haar, vróegen uur aan uur haar kracht, haar geduld, haar liefde, die onder geen dreinend gezeur, onder geen sufferigheid of booze bui mocht bezwijken. Hij was de eenige, die haar gáf, die haar sterkte; op wiens steun ze had geleefd.